

Innhold

4 Livet i bofællesskab Midtvejsrapport fra et forskningsprosjekt

Av Karen Christensen og
Even Nilssen

13 Med kurs mod arbejdslivet: Arbejdsrettet uddannelse for udviklingshæmmede på erhvervsskole

Av Hans Augustesen

14 Meget er forskjellig, men er det utenpå? Likheter og forskjeller i tjenester og omsorg for psykisk utviklingshemmede i Sverige og Norge

Av Johans Tveit Sandvin

21 Bokomtaler

28 Interessant forskning om «gruppboendet» i Sverige

Av -hfo

Tor Visnes. (Foto Helge Folkestad).

Brukermedvirkning

Brukermedvirkning, brukermakt, brukerstyring, brukerinnsflytelse, selvrepresentasjon og en rekke andre fine ord er brukt om det forhold at det er den som har skoen på som vet hvor den trykker.

Men det å finne en sko som ikke trykker er antakelig lettere enn å organisere tjenester som er tilpasset den enkeltes behov, slik den enkelte opplever behovene sine.

Det å tilpasse tjenestene slik at hver enkelt bruker er helt ut fornøyd er ikke lett, og de utfordringene man stilles overfor om man forsøker, er åpenbare og ikke enkle. De kan for mange, både ledere og tjenesteytere virke både uoverstigelige og kanskje skremmende.

Den første – og kanskje største utfordringen – ser imidlertid ut til å være viljen i offentlig tjenesteytende sektor til i det hele tatt å forsøke.

Det er mye enklere å lage en mal, basert på en mer eller mindre tilfeldig oppfatning av hva som er normalt, og så si at «Dette er det vi tilbyr». «Er du ikke fornøyd kan du gå et annet sted».

Problemet med dette er bare at i vårt relativt lille samfunn, med spredt bosetning, er det ikke så mange andre steder man kan gå.

Akkurat *dette* er det som utløser et alvorlig ansvar for oss som arbeider på ulike nivå i den sektoren som skal være garantisten for at *alle* kan leve et liv de oppfatter som verdig.

Akkurat *dette* er det som forplikter oss til å forsøke, uansett utfordringenes antall eller kompleksitet.

Akkurat *dette* er det også som forplikter oss til, som et minimum, å etablere en dialog med den enkelte tjenestemottaker, slik at man i det minste kan finne ut hva den enkelte anser som sitt behov.

Hvis vi skal godtgjøre vår berettigelse i dagens og morgendagens samfunn, må vi skaffe oss kunnskaper og redskaper til å føre denne dialogen.

tvi